

SJOA RAFTINGSENTER NWR AS
Varphaugen GårdGudbrandsdalsvegen 430
2670 OTTA

Att.:

Saksbehandler: Trond Østerås,
Vår ref.: 24/1125-9
Deres ref.:
Dato: 08.10.2024

Tilsynsrapport med vedtak om pålegg

Om tilsynet

Statens jernbanetilsyn (SJT) utførte et stedlig tilsyn hos Sjoa Rafting NWR AS. Tilsynet ble gjennomført som en dokumentgjennomgang digitalt via Microsoft Teams den 19. august 2024. Stedlig verifikasjon ble gjennomført hos virksomheten den 22. august 2024. Sluttmøtet ble gjennomført hos virksomheten i etterkant av den stedlige verifikasjonen.

Vårt revisjonslag bestod av Trond Østerås (tilsynsleder), Bård Anders Rounge (medrevisor), Mari Eline Hessen Vadla (observatør) og Marie Solberg (observatør).

Fra virksomheten deltok Live Steinhaug Aasheim (daglig leder) og Steinar Willassen (assisterende leder).

Tema for tilsynet var sikker drift av klatreparken med innretningsnummer 10285, med fokus på:

1. Risikovurderinger av driften av innretningen
2. Kompetansekrav og opplæring av driftspersonell
3. Instruks for driftspersonell
4. Kontroll og vedlikehold av innretningen
5. Beredskap og vakthold

Tilsynet ble gjennomført som en del av vårt årlige tilsynsprogram. Tilsynet er basert på stikkprøver. Det innebærer at det kan eksistere mangler som ikke er blitt avdekket under tilsynet.

Sjoa Raftingsenter NWR AS gir inntrykk av å ha gode rutiner for drift av høydeparken. Vi har imidlertid identifisert behov for å dokumentere en del av rutinene bedre.

Tilsynsrapporten inneholder sju vedtak.

Virksomheten har ikke uttalt seg til utkast til tilsynsrapport.

Vedtak

1. Vedtak om å rapportere riktig informasjon om innretningen

Vi har fattet følgende vedtak:

Sjoa Raftingsenter NWR AS må rapportere riktig fotavtrykk, høyeste punkt i høydeparken, lengde på løypene i antall meter, antall elementer i innretningen, og antall personer i parken ved maksimal kapasitet.

Dokumentasjonen må sendes til oss innen **1. november 2024**.

Hva regelverket sier

Gebyrforskrift for fornøyelsesinnretninger § 2 angir faktorene som danner grunnlaget for beregning av årsgebyr. For høydeparker er fotavtrykk, maksimum antall gjester og maksimal høyde over bakken grunnlaget for beregning av årsgebyr.

Hva vi fant under tilsynet

- Tekniske data SJT fikk om innretningen ved søknad om driftstillatelse stemmer ikke:
 - Hos oss er lengde og høyde oppgitt til henholdsvis 248 meter og 7 meter
 - Dette kan ha betydning for beregning av årsgebyr

Vår vurdering

Opgitt informasjon i søknad om driftstillatelse stemmer ikke med høydeparkens faktiske størrelse – den er betraktelig lengre, og høyeste punkt er 11 meter, ikke 7 meter.

Dette kan ha medført at dere har betalt feil tillatelsesgebyr og årsgebyr i henhold til gebyrforskrift for fornøyelsesinnretninger § 2.

2. Vedtak om å utarbeide beredskapsplan

Vi har fattet følgende vedtak:

Sjoa Raftingsenter NWR AS må utarbeide en beredskapsplan med minimum:

1. Intern og ekstern varslingsliste
2. Oversikt over førstehjelps- og redningsutstyr og hvor det er plassert
3. En detaljert redningsplan
4. Rutiner for å planlegge og gjennomføre regelmessige redningsøvelser
5. Rutiner for å evaluere og følge opp redningsøvelsene
6. Oversikt over kommunikasjonsutstyr og utstyr for evakuering eller nedfiring for personer og hvor utstyret er plassert
7. En vurdering av tilstrekkelig bemanning av parken med tanke på om en alvorlig hendelse eller ulykke skulle skje

Dokumentasjon på dette må sendes til oss innen **1. november 2024**.

Hva regelverket sier

Forskrift om fornøyelsesinnretninger § 2-13 første ledd stiller minimumskrav til hva en beredskapsplan minst skal inneholde: a) intern og ekstern varslingsliste og, b) oversikt over førstehjelps- og redningsutstyr og hvor det er plassert,

Beredskapsplaner for fornøyelsesinnretninger der selvberging ikke er mulig på grunn av høyde skal i tillegg inneholde: a) en detaljert redningsplan, b) rutiner for å planlegge og gjennomføre regelmessige redningsøvelser, c) rutiner for å evaluere og følge opp redningsøvelsene, og d) oversikt over kommunikasjonsutstyr og utstyr for evakuering eller nedfiring for personer og hvor utstyret er plassert. Dette følger av bestemmelsens andre ledd.

Hva vi fant under tilsynet

- Dokumentert beredskapsplan med beskrivelse av redning og øving på redning mangler. Virksomheten opplyste under tilsynet at:
 - Det brukes hovedsakelig stige ved redning
 - Det er en redningsøvelse i året, og det øves ellers på redning ved anledning
- Beskrivelse av hva som skal finnes i redningssekken er ikke oppdatert
- Det er én vakt i parken ved vanlig drift

Vår vurdering

Mangel på en dokumentert beredskapsplan er et avvik fra kravet i § 2-13 første og andre ledd.

Under utarbeidelsen av beredskapsplanen må dere også vurdere hvorvidt én vakt er tilstrekkelig til å håndtere redning og/eller skadebehandling samtidig som de øvrige gjestene i parken holdes under oppsyn og får hjelp ved behov. Under tilsynet ble det fortalt at personen i resepsjonen har redningskompetanse. Varsling av vedkommende må da inngå i den dokumenterte planen.

3. Vedtak om å forbedre dokumentasjon av kontroller, vedlikehold og ombygginger

Vi har fattet følgende vedtak:

Sjoa Raftingsenter NWR AS må:

1. Utarbeide dokumentasjon som inneholder oversikt over allerede gjennomførte kontroller, reparasjoner og ombygginger i høydeparken
2. Gjennomføre eventuelt manglende kontroller
3. Utarbeide rutiner for at dette blir dokumentert i sikkerhetsstyringssystemet i framtiden.

Dokumentasjon på dette må sendes til oss innen **1. november 2024**.

Hva regelverket sier

Forskrift om fornøyelsesinnretninger § 2-11 bokstav g krever at dokumentasjon som inneholder oversikt over tekniske data og driftsdata, journaler over reparasjoner, ombygginger, undersøkelser, prøvinger og kontroller og rapporter fra disse skal finnes hos virksomheten.

I tillegg sier forskriften § 3-5 femte ledd at utførte kontroller og vedlikehold skal være dokumentert.

Hva vi fant under tilsynet

- Virksomheten loggfører ikke alle endringer og vedlikehold som gjennomføres. For eksempel er anbefalinger i rapportene fra tredjepart og arborist fulgt, men tiltakene er ikke dokumentert.
- Dokumentasjon på gjennomført årlig kontroll av klatreparken, i tråd med håndboka, mangler (dette er ikke det samme som årlig uavhengig kontroll).
- Logg for årlig kontroll av verneutstyr mangler.
- Loggføring av kontroll av innhold i redningssekk mangler.
- Det mangler oversikt over hvem som har fått opplæring for vakt og redning.

Vår vurdering

Manglende dokumentasjon på kontroller, vedlikehold og ombygginger er et avvik fra § 2-11 bokstav g. Manglende loggføring av kontroller og vedlikehold er også avvik fra § 3-5 femte ledd.

4. Vedtak om å ferdigstille årlig uavhengig teknisk kontroll

Vi har fattet følgende vedtak:

Sjoa Raftingsenter NWR AS må be inspektørene om:

1. En endelig og signert versjon av rapport etter årlig uavhengig teknisk kontroll hvor eventuelle avvik er bekreftet lukket.
2. En arboristrapport i tråd med kravene i standard NS-EN 15567-1:2015.

De endelige rapportene må sendes til oss innen **1. november 2024**.

Hva regelverket sier

Forskrift om fornøyelsesinnretninger § 2-15 fjerde ledd stiller krav om at framgangsmåten og innholdet i en teknisk kontroll skal følge reglene i relevant standard. En relevant standard for årlig uavhengig teknisk kontroll av høydeparker er NS-EN 15567-1:2015, hvor kravene til innhold i årlig uavhengig teknisk kontroll er gitt i kapittel 7.4.1. Kravene til rapport fra arborist er gitt i standardens vedlegg A.

Hva vi fant under tilsynet

- Rapport etter årlig uavhengig teknisk kontroll av høydeparken er ikke ferdigstilt:
 - Inspektøren skriver i rapporten sin at arboristrapport skal sendes han
 - Rapporten mangler signatur
- Arboristrapporten er ikke i tråd med kravene i NS-EN 15567-1:2015

Vår vurdering

Den årlige uavhengige tekniske kontrollen er ikke ferdigstilt før inspeksjonsorganet/inspektøren går god for at avvik er tilfredsstillende lukket. Inspektøren etterlyser arboristrapport, som han ber om å få oversendt. Dere har gjennomført arboristkontroll - men rapporten er ikke i tråd med kravene til slik rapport i NS-EN 15567:2015.

At dere ikke kan dokumentere at årlig uavhengig teknisk kontroll er gjennomført i henhold til standarden anser vi som et avvik fra § 2-15 fjerde ledd.

5. Vedtak om å utarbeide rutiner for varsling av alvorlige hendelser og ulykker til Statens havarikommisjon

Vi har fattet følgende vedtak:

Sjoa Raftingsenter NWR AS må oppdatere sine rutiner slik at de omfatter varsling av alvorlige hendelser og ulykker til Statens havarikommisjon.

Dokumentasjonen må sendes til oss innen **1. november 2024**.

Hva regelverket sier

Forskrift om fornøyelsesinnretninger § 2-6 andre og tredje ledd krever at alvorlige hendelser og ulykker straks skal varsles muntlig til Statens havarikommisjon. Forskriften § 2-11 tredje ledd bokstav f stiller krav til dokumenterte beredskapsplaner for nødsituasjoner og andre situasjoner som kan true sikkerheten.

Hva vi fant under tilsynet

- Varsling av alvorlige hendelser og ulykker til Statens havarikommisjon mangler i rutinene

Vår vurdering

Forskriftsendringen som trådte i kraft 1. januar 2024 krever at alvorlige hendelser og ulykker straks skal varsles til Statens havarikommisjon. I deres rutiner for varsling og rapportering av hendelser mangler denne varslingsrutinen. Siden dette mangler i deres beredskapsplan for nødsituasjoner, er dette et avvik fra forskriften § 2-11 tredje ledd bokstav f.

6. Vedtak om å utarbeide rutiner for rapportering av uønskede hendelser til Statens jernbanetilsyn

Vi har fattet følgende vedtak:

Sjoa Raftingsenter NWR AS må:

1. Oppdatere og ta i bruk rutiner for å rapportere alvorlige hendelser og ulykker til Statens jernbanetilsyn og Statens havarikommisjon, og hendelser til Statens jernbanetilsyn
2. Rapportere hendelser loggført internt hos virksomheten til Statens jernbanetilsyn via skjema på våre hjemmesider www.sjt.no

Dokumentasjon på dette må sendes til oss innen **1. november 2024**.

Hva regelverket sier

Forskrift om fornøyelsesinnretninger § 2-7 krever at virksomheten skal sende en felles rapport ved ulykker og alvorlige hendelser til Statens jernbanetilsyn og Statens havarikommisjon (første ledd), via skjema på SJT sine hjemmesider www.sjt.no (tredje ledd). Rapporten skal sendes så snart som mulig og senest innen 72 timer.

Virksomheten skal etter forskriften § 2-7 andre ledd sende en rapport til Statens jernbanetilsyn ved hendelser. Rapporten skal sendes innen 8 dager.

Hva vi fant under tilsynet

- Frist for rapportering av alvorlige hendelser er satt til 8 dager i håndboka.
- Uønskede hendelser rapporteres ikke til Statens jernbanetilsyn.

Veiledning

Vi gjør oppmerksom på at det er forskjell på varsling- og rapporteringsplikten. Som vi henviser til under femte vedtak skal Statens havarikommisjon straks varsles muntlig om alvorlige hendelser.

Rapporteringsplikten innebærer at dere sender skriftlig rapport om hendelser, alvorlige hendelser og ulykker til Statens jernbanetilsyn på fastsatt skjema som dere finner på våre hjemmesider. Vi videresender rapporter om alvorlige hendelser og ulykker til Statens havarikommisjon.

Vår vurdering

Under tilsynet fant vi flere hendelser i deres logg som skulle vært rapportert til Statens jernbanetilsyn. Dette er et avvik fra forskrift om fornøyelsesinnretninger § 2-7 andre ledd.

7. Vedtak om å endre egenerklæringsskjema

Vi har fattet følgende vedtak:

Sjoa Raftingsenter NWR AS må fjerne ansvarsfraskrivelsen i egenerklæringsskjemaet.

Dokumentasjon på dette må sendes til oss innen **1. november 2024**.

Hva regelverket sier

Det følger av lov om fornøyelsesinnretninger (tivoliloven) § 8 første ledd at virksomheten uansett skyld er ansvarlig for skade forårsaket av fornøyelsesinnretningen. Virksomheten er pålagt å ha forsikring og sikkerhetsstillelse for erstatningsansvar som kan oppstå på grunn av virksomheten.

Hva vi fant under tilsynet

- Egenerklæringsskjema inneholder en ansvarsfraskrivelse – «Hvis noen bryter sikkerhetsreglene, kan ikke Sjoa Klatrepark holdes ansvarlig».

Vår vurdering

Egenerklæringsskjemaets setning om at Sjoa Klatrepark ikke kan holdes ansvarlig er misvisende, da virksomheten har objektivt erstatningsansvar etter tivoliloven § 8. Setningen må derfor tas ut av egenerklæringsskjemaet.

Klagefrist

Dere kan klage på vedtakene innen tre uker fra dere mottar tilsynsrapporten. Se vedlegget med regelverk og rettigheter for mer informasjon.

Rapportdato:

08.10.2024

Ingunn Diex Rognes
seniorrådgiver

Trond Østerås
Senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Vedlegg 1 Regelverk og rettigheter

Vi kan føre tilsyn og fatte vedtak

Lov om fornøyelsesinnretninger (tivoliloven¹) § 12 gir SJT myndighet til å føre tilsyn.

Vi varsler om at vi vil fatte vedtak etter lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven²) § 16.

Vedtak om pålegg om å gi oss opplysninger og gjennomføre korrigerende tiltak er hjemlet i lov om fornøyelsesinnretninger §§ 14 og 15.

Dere har rett til å få veiledning om regelverket

Etter forvaltningsloven § 11 har dere rett til å få veiledning om krav i lover og forskrifter som vi fører tilsyn etter. Dette betyr at dere kan kreve å få vite hvilke lover og forskrifter som gjelder for din virksomhet, hvor dere finner dette regelverket og hvordan vi tolker krav i regelverket. Vi kan ikke gi konkrete råd om hvordan dere skal oppfylle regelverket.

Dere har rett til å klage på vedtak

Dere kan klage på hele eller deler av vedtaket til Samferdselsdepartementet etter reglene i forvaltningsloven § 28 flg. En eventuell klage sender dere til Statens jernbanetilsyn post@sjt.no. Klagefrist er tre uker fra dagen dere mottar tilsynsrapporten. På våre nettsider finner dere mer informasjon om hvordan dere går frem for å [klage](#).

Dere har rett til å få informasjon om vår saksbehandling

Dere har rett til å få vite hvordan vi behandler saken og få innsyn i dokumentene i deres sak etter forvaltningsloven §§ 18-21.

Vi publiserer tilsynsrapporter på våre nettsider

Vi publiserer våre rapporter fra tilsyn med sikkerhet på våre nettsider, etter at vi har gjort en individuell vurdering om deler av rapporten skal unntas i henhold til offentleglova³ og eventuell skjermes i henhold til annet regelverk.

Dere kan kontakte oss

Ta gjerne kontakt med oss, hvis dere har spørsmål til dette brevet eller saken generelt. Dere kan sende en e-post til post@sjt.no eller ringe oss på telefon **22 99 59 00**. Angi saksnummeret når dere kontakter oss.

¹ Lov om fornøyelsesinnretninger (tivoliloven) LOV-2017-05-22-30

² Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) LOV-1967-02-10

³ Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) LOV-2006-05-19-16